

سلسله کتاب‌هایی پیرامون سرمایه‌گذاری

(۱)

راهنمای سرمایه‌گذاری برای کودکان و نوجوانان

مقدمه:

دکتر علی رضایی

مؤلف:

امین رئوفی

سرشناسه: رئوفی، امین، ۱۳۵۶ -

عنوان و نام پدیدآور: راهنمای سرمایه‌گذاری برای کودکان و نوجوانان / مولف امین رئوفی.

مشخصات نشر: تبریز: کهکشان دانش؛ تهران: آراد کتاب، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۸۰ص؛ ۲۱/۵×۱۴/۵س.م. فروست: سلسله کتاب‌های دنیای سرمایه‌گذاری؛ ۱.

شابک: 978-600-6524-21-4 وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: پس‌انداز و سرمایه‌گذاری موضوع: کارآفرینی

موضوع: بازار سرمایه - ایران موضوع: کودکان - راهنمای مهارت‌های زندگی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۹۵۹/۹ HC۷۹ رده‌بندی دیویی: ۳۳۲/۰۲۴۰۰۸۳

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۸۸۴۲۹۲

کهکشان دانش، ناشر کتاب‌های آموزنده به زبان ساده برای همه

عنوان راهنمای سرمایه‌گذاری برای کودکان و نوجوانان

مؤلف: امین رئوفی

ناشر: کهکشان دانش

ناشر همکار: آراد کتاب

نوبت چاپ: اول، پاییز ۱۳۹۴

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ: راهنما

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-6524-21-4

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۲۴-۲۱-۴

مراکز پخش:

تبریز: کهکشان دانش ۰۴۱۳۴۷۶۰۴۵۱ - ۰۹۱۴۳۰۸۹۰۰۱

تهران: آراد کتاب ۰۲۱۶۶۴۸۲۲۲۶ - ۰۹۱۲۳۰۶۲۴۵۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به مؤلف و شرکت طرفه‌نگار می‌باشد

فروش اینترنتی: www.Karestan.info

۹	 مقدمه به قلم دکتر علی رضایی
۱۱	 سخنی با خوانندگان
۱۵	 آغاز گفتار
۱۷	 فصل اول: چرخه زندگی
۱۸	 راه خروج از چرخه زندگی
۱۹	 کارآفرینی
۲۰	 صفات افراد کارآفرین
۲۳	 تعریف سرمایه گذاری
۲۷	 فصل دوم: معرفی تعدادی از کارآفرینان دنیا
۲۷	 وارن بافت
۲۹	 جان پل جونز دوجوریا
۳۱	 شهرام شکوری
۳۴	 بابک بختیاری
۳۶	 معرفی چند نوجوانان کارآفرین
۴۱	 فصل سوم: آموزش کارآفرینی و سرمایه گذاری برای کودکان و نوجوانان
۴۴	 از چه سنی شروع کنیم
۴۷	 بازی با پول را تبدیل به سرگرمی کنید
۵۱	 فصل چهارم: تاریخچه انواع بازار سرمایه در ایران و جهان
۵۲	 بورس اوراق بهادار
۵۳	 بورس کالا
۵۴	 بورس ارز یا فارکس
۵۴	 تاریخچه بیمه عمر و سرمایه گذاری
۵۶	 بیمه عمر در کشور ژاپن

۵۹	فصل پنجم: چند پیشنهاد سرمایه‌گذاری
۵۹	خرید و فروش سهام
۵۹	بیمه‌های سرمایه‌گذاری
۶۰	کارآفرینی و ایجاد کسب و کارهای کوچک خانگی
۶۰	فراگیری یک حرفه و کار باره وقت
۶۰	راه‌اندازی یک سایت
۶۱	تهیه و چاپ کتاب
۶۱	جمع‌آوری سکه، تمبر و عتیقه‌جات
۶۱	آموزش یک هنر و یا کاردستی
۶۴	نحوه نوشتن طرح تجاری
۶۷	فصل ششم: تجربیات شخصی
۶۷	سرمایه‌گذاری در بورس
۶۸	خرید بیمه عمر و سرمایه‌گذاری
۶۸	پول توجیبی
۶۹	حساب بانکی و کارت بانکی
۶۹	آلبوم پول و سکه
۶۹	انتشار یک کتاب
۶۹	آموزش و ایجاد یک کسب و کار
۷۱	فصل هفتم: نقش والدین در پرورش کودکان کارآفرین
۷۲	نقش والدین در تربیت اراده کودکان کارآفرین
۷۳	ابزار اراده
۷۴	تکامل اراده کودک
۷۷	پایان گفتار
۸۰	منابع

مقدمه به قلم دکتر علی رضایی

بیشتر محققان معتقدند پیام‌هایی که والدین به فرزندان خود می‌دهند نقش مهمی در بروز موفقیت‌ها یا عدم موفقیت‌های آن‌ها در بزرگسالی دارد. به گفته آن‌ها، عدم موفقیت مالی فرزندان نتیجه این است که افراد در دوره کودکی خود آموزش‌های خوب مالی یا مناسبی درباره معنی پول و استفاده از آن ندیده‌اند. در واقع پیام‌های پولی دریافت شده توسط کودکان، بخشی از علت این قبیل مشکلات آن‌ها در دوره بزرگسالی است.

والدین دیدگاه‌های فرزندان خود درباره پول، پس‌انداز، سرمایه‌گذاری، وام و امثال آن را می‌سازند و از این طریق اثر بزرگی بر رفتارهای پولی آن‌ها می‌گذارند. تحقیقی که در انگلستان از ۵۱۲ نفر و از سه دسته اقتصادی یعنی کارآفرینان موفق، آدم‌های ولخرج و افراد خسیس انجام گرفت، نشان داد که تجربه‌های پولی این افراد در دوره کودکی‌شان عامل مهمی در بروز وضعیت کنونی آن‌ها است. هم‌چنان معلوم شده است که با شاخص‌های مربوط به نگرش‌های پولی افراد می‌توان بسیاری از رفتارهای آشفته پولی مثل عهدشکنی مالی، خرید وسواسی، قماربازی، پول‌اندوزی وسواسی و وابستگی مالی را پیش‌بینی کرد.

در کشورهای توسعه یافته از این قبیل تحقیقات مالی و اقتصادی که بر روی کودکان و خانواده‌ها انجام می‌گیرد، بسیار می‌توان مشاهده کرد. اما به نظر می‌رسد در کشور ما جای چنین تحقیق و پژوهش‌هایی به شدت خالی است. اما کم‌کم زمان آن رسیده که ما نیز آموزش‌های مالی و اقتصادی خانواده‌ها را در این زمینه‌ها افزایش دهیم و این میسر نیست مگر با آموزش و مشارکت تمام خانواده‌های ایرانی در امور سرمایه‌گذاری و اقتصادی کشور عزیزمان ایران.

بیشترین قشر جمعیتی کشور متعلق به متولدین دهه ۶۰ می‌باشد. در چنین سنی غالباً مسئولیت‌ها و مشکلات مالی آدم افزایش پیدا می‌کند. بدهی‌ها و اقساط وام، پس‌انداز برای دوره بازنشستگی، پرداخت شهریه، ثبت‌نام بچه‌ها در مدرسه و دانشگاه و هزاران مورد دیگر، تنها گوشه‌ای از مسائل جامعه ما برای خانواده‌هاست.

با مطالعه این کتاب و بررسی انواع سرمایه‌گذاری‌ها در ایران و جهان متوجه می‌شویم که چقدر از قافله سرمایه‌گذاری عقب مانده‌ایم و چه راه طولانی برای جبران این عقب

ماندگی باید بیماییم و چه بسترهای آموزشی را در این زمینه به کودکان و نوجوانان که آینده سازان این مملکت هستند، فراهم سازیم.

اما خبر خوب ماجرا این است که صنعت خدمات مالی و سرمایه‌گذاری به سرعت در کشور ما در حال رشد، توسعه و کمک به اقشار جوان و خانواده‌هاست.

این شرکت‌ها با ارائه انواع خدمات مشاوره، آموزش، سرمایه‌گذاری و ... می‌توانند گرفتاری‌های پولی نسل پیش رو را بررسی کنند و بفهمند که این نسل از آدم‌ها چگونه می‌توانند به بهترین شکل سرمایه‌گذاری کرده و با مشکلات مواجه شوند.

بدیهی است چشم انداز آینده اقتصادی این مرز و بوم در گرو تلاش تمام مردم ایران به‌خصوص جوانان دارد تا با بهره‌گیری از آموزش‌های سرمایه‌گذاری و کارآفرینی راه رسیدن به قله‌های افتخار و موفقیت را سریع‌تر فراهم نمایند.

لازم است از تلاش‌های ارزشمند دوست بسیار عزیزم آقای امین رئوفی که هوشمندانه این کتاب زیبا، کاربردی و پر محتوا را که برای اولین بار در کشور با موضوع "راهنمای سرمایه‌گذاری برای کودکان و نوجوانان" به رشته تحریر درآورد تشکر کنم و در آخر پیشنهاد می‌کنم جهت رسیدن به موفقیت، آموزش‌های مالی و سرمایه‌گذاری را جزو اولویت‌های زندگی خود، خانواده و منطقه خود قرار دهید.

دکتر علی رضائی

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی تبریز

(اردیبهشت ۱۳۹۴)

سخنی با خوانندگان

بی‌مقدمه؛ اگر روزی فرزندان از شما سوال کند که چگونه می‌تواند ثروتمند شود چه جوابی به او می‌دهید و راهنمایی شما چه خواهد بود؟

مطمئنأً جواب اغلب والدین یک جواب تکراری است: «خوب درس بخوان، نمرات خوب بگیر، وارد یک دانشگاه شو تا یک شغل خوب پیدا کنی.»

اگر فرزندان در جواب شما بگویند که بیشتر ثروتمندان دنیا، تنها به دلیل تحصیلات عالی ثروتمند نشده‌اند، چه خواهید گفت؟

در واقع حق با فرزند شماست، بیشتر ثروتمندان از طریق تحصیلات ثروتمند نشده‌اند. واقعیت این است که تحصیلات عالی و گرفتن بهترین نمره‌ها ملاکی برای موفقیت نیست. برای جوانانی که در دنیای متحول کنونی تولد یافته‌اند، این جواب قانع‌کننده نخواهد بود.

بهتر است والدین به جای نسخه قدیمی و کهنه «به مدرسه برو و خوب درس بخوان» یک ایده جدید ارائه دهند، شاید جمله «در کنار مدرسه و دانشگاه یک استراتژی مالی و سرمایه‌گذاری مناسب طراحی کن» پیشنهاد نسبتاً خوبی باشد. در شرایط کنونی در کشور ما، اتکای صرف به فقط مدرسه، دانشگاه و دولت به تنهایی آینده مالی هیچ کسی را تضمین نخواهد کرد.

این شرایط تا حدودی شبیه سال‌های ۱۹۷۰ آمریکا و اروپاست، که ملاک ثروتمند شدن تحصیلات نبود. فردی هم‌چون بیل گیتس دانشگاه را رها کرد و هم‌اکنون ثروتمندترین فرد دنیاست، البته هم‌اکنون در کشورهای توسعه‌یافته قضیه کاملاً تغییر پیدا کرده است و دانشگاه‌ها تاثیر به سزایی در تربیت ثروتمندان دنیا ایفا می‌نمایند.

برعکس کشورهای جهان سوم که موسسات آموزشی تقریباً هیچ نقشی در آموزش مهارت‌های کسب و کار و سرمایه‌گذاری ندارند، دانشگاه‌های کشورهای پیشرفته، خود تبدیل به بنگاه‌های اقتصادی بزرگی شده‌اند که علم و صنعت را به معنای واقعی با هم عجین کرده‌اند. از اهداف این دانشگاه‌ها تربیت دانشجویان جهت ایجاد کسب و کارهای بزرگ می‌باشد. اخیراً براساس بررسی‌های یک موسسه بین‌المللی در سوئیس، ۲۰ دانشگاه میلیاردساز دنیا در سال ۲۰۱۴ معرفی شدند. در این تحقیق دانشگاه‌های آمریکایی بزرگ‌ترین موسسات آموزش‌دهنده میلیاردرهای جهان هستند. این بررسی

نشان می‌دهد که تحصیل در دانشگاه‌های معتبر جهان می‌تواند نقش موثری در ثروتمند شدن افراد داشته باشد. بانک‌داری، سرمایه‌گذاری و خدمات مالی از جمله بخش‌هایی هستند که توانسته‌اند ثروت زیادی را نصیب دانش‌آموختگان کنند. دانشگاه‌هایی مانند پنسیلوانیا، هاروارد، ییل، کالیفرنیا، مدرسه اقتصادی لندن و استنفورد بیش از هر موسسه‌ای میلیاردی تحویل جامعه داده است.

حال سوال این است: فرزندان ما که در یک کشور در حال توسعه زندگی می‌کنند، چگونه می‌توانند به این تعالیم و آموزش‌ها دسترسی پیدا کنند. اگر دولت نتواند در آینده در مورد اشتغال، مسائل مالی، بیمه، بازنشستگی و غیره از آنان حمایت کند، چه سرنوشتی خواهند داشت؟

در سلسله کتاب‌های «دنیای سرمایه‌گذاری» سعی کرده‌ام شرایط سال‌های گذشته کشورهای اروپا و آمریکا را طوری بیان کنم که خوانندگان بتوانند با الگوبرداری، اقدام به بومی‌سازی آن کسب و کارها در کشور خودمان نمایند. بیشتر فعالیت‌هایی که در کشورهای پیشرفته اتفاق افتاده، بعد از چندسال در کشورهای در حال توسعه رخ می‌دهد. من نام این تکرار شرایط را «سال‌های گذر» گذاشته‌ام.

یکی از نشانه‌های سال‌های گذر وجود مشکلات فراوان مالی برای خانواده‌های قشر متوسط جامعه می‌باشد. شاید در سال‌های اخیر برای شما نیز معضلات مالی ناشی از تورم و سرمایه‌گذاری‌های ناموفق اتفاق افتاده باشد. برای خود من از این قبیل موارد چندین بار پیش آمده است. وقتی به دقت ریشه تمام این مشکلات را بررسی کردم، علاوه بر نارسائی‌های رایج در کشور از قبیل تورم، رکود و غیره، علت اصلی این مشکلات را عدم آشنائی خود و خانواده‌ام با مسائل مالی و سرمایه‌گذاری یافتیم.

متأسفانه هم اکنون در مدارس کشور ما هیچ‌گونه آموزشی در زمینه سرمایه‌گذاری و کارآفرینی به کودکان و نوجوانان داده نمی‌شود. حال آن‌که این آموزش‌ها می‌تواند راه‌گشای بسیاری از مشکلات کودکان در آینده باشد.

همان‌گونه که در کتاب «دنیای بزرگ سرمایه‌گذاری» اشاره کردم قانونی وجود دارد به نام قانون پارتو، به این مفهوم که با اختصاص دادن ۲۰ درصد زمان برای اموری خاص، می‌توان ۸۰ درصد بازدهی مورد نیاز را کسب نمود. راز سرمایه‌گذاری نیز در بطن همین قانون نهفته است. والدین اگر از همان دوران کودکی، برای فرزندان خود یک استراتژی

سرمایه‌گذاری و مالی انتخاب نموده و به مرور زمان این سرمایه‌گذاری‌ها را به کودکان خود آموزش داده و منتقل نمایند و با برنامه‌ریزی، این اهداف را توسعه دهند، بدیهی است در بزرگسالی صاحب یک کسب و کار موفق خواهند شد.

در همین راستا مطالعه و شناخت نسبی چندین ساله از بازار سرمایه ایران و جهان مرا برآن داشت تا از تمام پدران و مادران کشور عزیزمان ایران دعوت نمایم تا با آموزش و مشاوره‌های، اقدام به کارآفرینی و سرمایه‌گذاری برای خود و کودکان‌شان نمایند.

در این کتاب نیز قصد دارم با ارائه راه کارهای علمی و عملی، معرفی انواع فرصت‌های سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، معرفی شخصیت‌های داخلی و خارجی موفق و همچنین انتقال تجربیات شخصی، چشم‌اندازی جدید هرچند ناچیز برای خانواده‌های ایرانی را ترسیم نمایم. تمام خانواده‌ها می‌توانند با سرمایه‌گذاری در بازارهای مختلف از پتانسیل‌های بالای آن بهره‌مند شوند. زیرا که کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و مشارکت همگانی باعث توسعه، پیشرفت و آبادانی این مرز و بوم خواهد شد. در جامعه‌ای که هیچ‌کس بار آموزش مالی و سرمایه‌گذاری کودکان و نوجوانان را بر دوش نمی‌گیرد، پیشنهاد من به شما پدران و مادران عزیز که بزرگ‌ترین و مهم‌ترین آموزگاران فرزند خود هستند، مطالعه و آموزش مسائل سرمایه‌گذاری و کارآفرینی می‌باشد تا با استفاده از راه کارهای ارائه شده، مسیر جدیدی برای خود و فرزندان‌تان بسازید.

تا در طلب گوهر کانی، کانی تا در هوس لقمه نالی، نانی

این نکته رمز اگر بدانی، دانی هر چیز که در جستن آبی، آبی

وارن بافت یکی از ثروتمندترین مردان دنیا با ۷۳ میلیارد دلار سرمایه می‌گوید: «من خیلی زود شروع به ساختن گلوله برفی خود نمودم، شاید اگر ۱۰ سال دیرتر این کار را شروع می‌کردم، معلوم نبود الان کجای تپه زندگی قرار داشتم. بنابراین من به شما توصیه می‌کنم که اگر می‌توانید، زودتر شروع کنید. حتی اگر به اندازه کافی توانایی نداشته باشید، بهتر از این است که شروع کارتان را به تعویق بیندازید. هرگز برای آموزش سرمایه‌گذاری به کودک خیلی زود نیست. چه درک ارزش پول اسباب بازی جدیدی که آن‌ها می‌خواهند و چه ارزش پس‌انداز.»

آموزش، تشویق و توانا ساختن کودکان در نحوه استفاده از پول، آن‌ها را قادر می‌سازد تا بهتر بتوانند درآمدهای خود را در آینده پس‌انداز و سرمایه‌گذاری کرده و این سرمایه‌گذاری‌ها را تبدیل به دارایی نمایند. دارایی‌هایی که بتواند برای آن‌ها ایجاد سود نماید.

اگر کودکان به طور مکرر در تصمیم‌های روزانه خود خرج کردن پول‌های‌شان را انتخاب کنند، این امر در آینده مالی و اقتصادی آن‌ها نیز تاثیر منفی می‌گذارد. طبق تحقیقات به عمل آمده، سنین کودکی بهترین زمان برای آموزش مطالب آموزشی به انسان به شمار می‌رود و هم‌اکنون در کشورهای توسعه یافته، بسیاری از مطالب مهم زندگی از جمله مباحث اقتصادی را با بیانی ساده و جذاب به کودکان آموزش می‌دهند.

اما سوالی که در این میان مطرح می‌شود این است که با توجه به این‌که هم‌اکنون در مدارس ما هیچ‌گونه آموزشی در این زمینه داده نمی‌شود، چگونه می‌توانیم این آموزش‌ها را به کودکانمان بیاموزیم؟ آیا پدر و مادر می‌توانند در محیط خانه و با کم‌ترین هزینه مالی و زمانی مباحث اقتصادی را به کودکان خود آموزش دهند.

تعریف ما از پول و ارزشی که از آن در کودکی یاد می‌گیریم برای تمام عمر با ما باقی می‌ماند. اگر پدر یا مادر هستید، آموزش سرمایه‌گذاری و ارزش پس‌انداز به کودکان باعث می‌شود آن‌ها از مزایای آن در طول زندگی بهره‌مند شوند.

بچه‌ها مسائل مالی را به دو روش مختلف یاد می‌گیرند:

- از تجربه‌های خود
- از تماشای پدر و مادر

پس کودکان خود را در معرض موفقیت‌های مالی از طریق تجربه‌های مثبت قرار دهید و الگوی خوبی برای آن‌ها باشید. بهترین کاری که می‌توانید انجام دهید این است که از تجربیات موجود درس بگیرید.

پیتر دراگر بر این باور است که آینده مطلوب خودبه‌خود شکل نمی‌گیرد، حتی اگر آدمی بسیار مشتاق آن باشد. از این رو اکنون باید تصمیم گرفت، قبول مخاطره کرد، دست به اقدام زد، منابع را تخصیص داد و مهم‌تر از همه این که منابع انسانی کیفی را به خدمت گرفت و سخت کار و تلاش کرد تا آینده مطلوب ساخته شود.

مهم‌ترین عامل شروع هر کسب و کاری، داشتن نیروی انسانی متعهد و متخصص می‌باشد و چه کسی بهتر از اعضای یک خانواده که باهم پایه‌های یک بنگاه اقتصادی خانوادگی را بنمایند. در تمام دنیا نمونه‌های موفق مشاغل خانگی و کسب و کارهای خانوادگی وجود دارند که از هیچ شروع کرده و هم اکنون به بزرگ‌ترین شرکت‌های دنیا تبدیل شده‌اند. شرکت‌هایی مثل «وال‌مارت» متعلق به خانواده والتون و یا «صندوق‌های سرمایه‌گذاری فرانکلین» متعلق به خانواده جانسون و هزاران مورد دیگر اشاره کرد که در اقصای نقاط دنیا تأسیس شده‌اند.

ما امروزه با تغییرات فناوری رو به رو هستیم. هیچ کس نمی‌داند آینده چه ارمغانی برایمان خواهد داشت؟ ولی هر چیزی که اتفاق بیفتد ما دو گزینه بیشتر پیش رو نداریم: محتاط باشیم یا زیرک؟ پیشنهاد می‌کنم با تعلیم و آموزش مسائل مالی، سرمایه‌گذاری و کارآفرینی، هوش مالی خود و فرزندانمان را افزایش دهیم و یکی از این دو راه را انتخاب کنیم.